

Різник Г. В.

Державний торговельно-економічний університет

Науковий керівник: Шведова Г. А.,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри

правового забезпечення безпеки бізнесу,

Державний торговельно-економічний університет

м. Київ

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ

Однією з складових кримінального права є кримінальна відповідальність. На сучасному етапі постає питання стрімкого поширення злочинності. Окреме місце посідає саме злочинність неповнолітніх осіб.

Кримінальна відповідальність – це певний механізм кримінально – правового регулювання держави на скоєний злочин, який тягне за собою вид і міру обмежень особистого, майнового або іншого характеру. Але кримінальна відповідальність неповнолітніх є цікавою та актуальною темою, оскільки велика кількість молодого покоління не обізнані у цьому питанні, тому не можуть проаналізувати вчинення певного правопорушення та які наслідки можуть наставати [1; с. 28].

Аналізуючи різні джерела щодо цього питання, можна визначити, що причиною вчинення кримінальних правопорушень неповнолітніми є результатом недбайливого відношення до дітей. Даною думкою поділилася у своїй статті Британська О.В. Ми повністю погоджуємось з нею, оскільки в результаті у дітей виникає почуття самотності та певної відчужуваності, що призводить до вчинення різного роду правопорушень, зазвичай, через неусвідомлення значення вчинюваних ними дій [2; с. 102].

На нашу думку, одним з головних питань є вік з якого може наставати кримінальна відповідальність. Шукаючи відповідь на це питання ми однозначно можемо посилатися на статтю 22 Кримінального Кодексу України, яка чітко вказує, що під кримінальну відповідальність можуть підлягати особи віком з 14 років за окремі види кримінальних правопорушень. Наприклад, посягання на життя державного чи громадського діяча – ст. 112, умисне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження – ст. 121 та ст. 122 , жорстоке поводження з тваринами – ст. 299, тощо [3; ст. 22].

Не менш важливою проблемою є вчинення кримінального правопорушення неповнолітніми у стані сп'яніння. Щодо цієї проблеми слухним є дослідження О.С. Стеблинської, яка зазначає, що у структурі злочинів, вчинених неповнолітніми у стані сп'яніння, переважали злочини проти власності, злочини проти життя та здоров'я особи; злочини проти громадського порядку та моральності; статеві злочини [4; с.482]. Тобто, можна сказати, що цей випадок є результатом недбайливого ставлення до неповнолітньої особи та психологічного тиску.

Яких же заходів варто застосовувати до осіб, які вчинили кримінальне правопорушення? Досить багато вчених досліджували це питання, але їхні думки є

практично аналогічними. Такі вчені як А.П. Чугаєв, Н.А. Орловська вважають, що ознаки неповнолітньої особи, яка має затримку у розвитку, слід визнавати ознаками неосудності [5; с. 9]. Ми вважаємо, що ця думка є слушною, оскільки до таких осіб мають застосовуватися заходи медичного характеру. Але на нашу думку, важливо також застосовувати заходи виховного характеру, адже завдяки цьому особа зможе отримати соціальну допомогу. Прикладом може слугувати освіта, медична допомога у спеціальних навчально-виховних установах.

Отже, кримінальна відповідальність неповнолітніх є надзвичайно важливим чинником, оскільки злочинність неповнолітніх є суспільно-небезпечним явищем, яке має певні особливості та містить у собі важливі чинники. На нашу думку, цій темі потрібно приділяти більше уваги, оскільки розуміння цього надає можливість більше контролювати та аналізувати дії неповнолітніх осіб, а також своєчасно вжити запобіжних заходів.

Список використаних джерел:

1. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / [Ю. В. Булін, В. І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.]; за ред. В. В. Сташиса; В. Я. Тація. 4-те вид., переробл і допов. - Харків. Право. 2010 року. 456 с.;
2. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх: генеза, міжнародні аспекти і сучасність України. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. Том 29 (68) № 6 2018. Британська О.В. ст.101-105.;
3. Кримінальний Кодекс України: Документ 2341-III (зі змінами) від 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
4. Деякі негативні соціальні аспекти пияцтва і наркотизму та їх криміногенні властивості в структурі злочинності неповнолітніх. // Визначальні тенденції генезу державності і права: зб. наук. пр. Стеблинська О. С. Миколаїв. Ілюн. 2007 р. 556 с.;
5. Осудність та її види (Порівняльний аналіз законодавства України та інших держав). Орловська Н. А; автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук. Одеса, 2001 р. 20 с. .